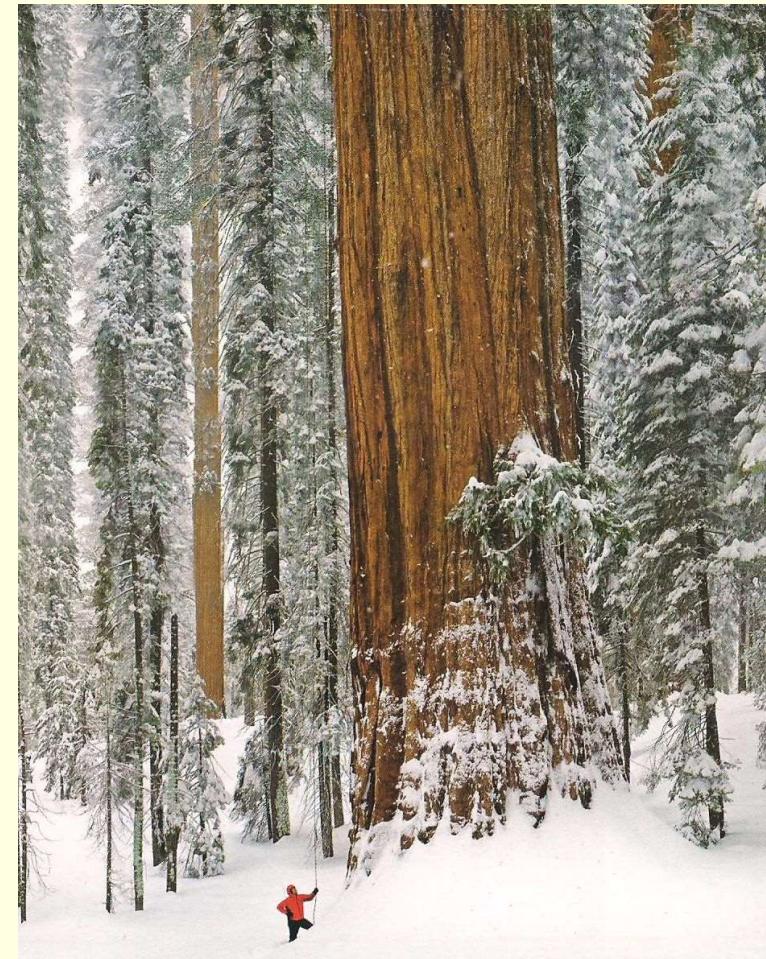

Global Biodiversity Crisis

**Turku University of
Applied Sciences
16.8.2022**

Timo Vuorisalo
Department of Biology
University of Turku
timovuo@utu.fi

Contents:

What is biodiversity?

Status and Conservation

Case: Biodiversity in Turku

What is biodiversity?

Biological diversity

A single, generally accepted definition for biological diversity (or biodiversity) does not exist.

“Biodiversity is the variety of life, in all its manifestations”.

(Gaston & Spicer 1998)

The neologism *biodiversity* was coined by Walter G. Rosen in 1986.

”Biodiversity” in publications

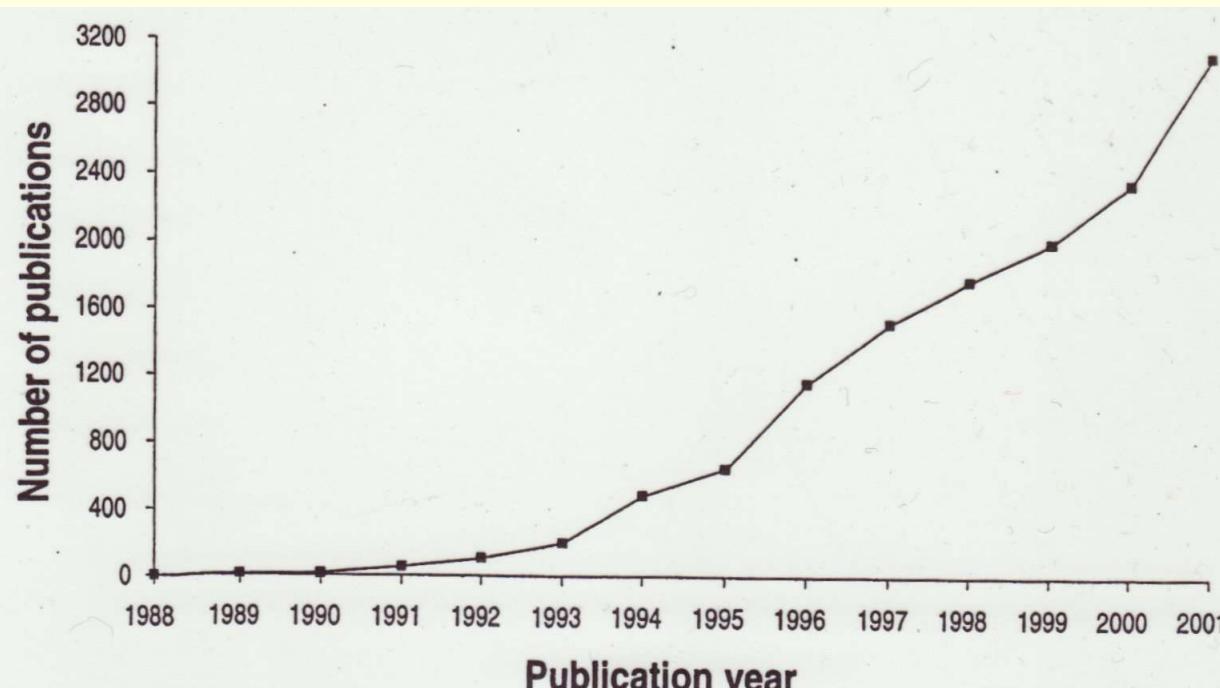

Figure 1.1. Occurrence of the term “biodiversity” in biological abstracts

(Source: Koricheva & Siipi 2004)

Three levels of biodiversity (CBD 1992)

- ***Genetic diversity:***
DNA molecule

- ***Species diversity:***

Eriophyid mites in alder

- ***Community/ecosystem diversity:***

Biodiversity hotspots

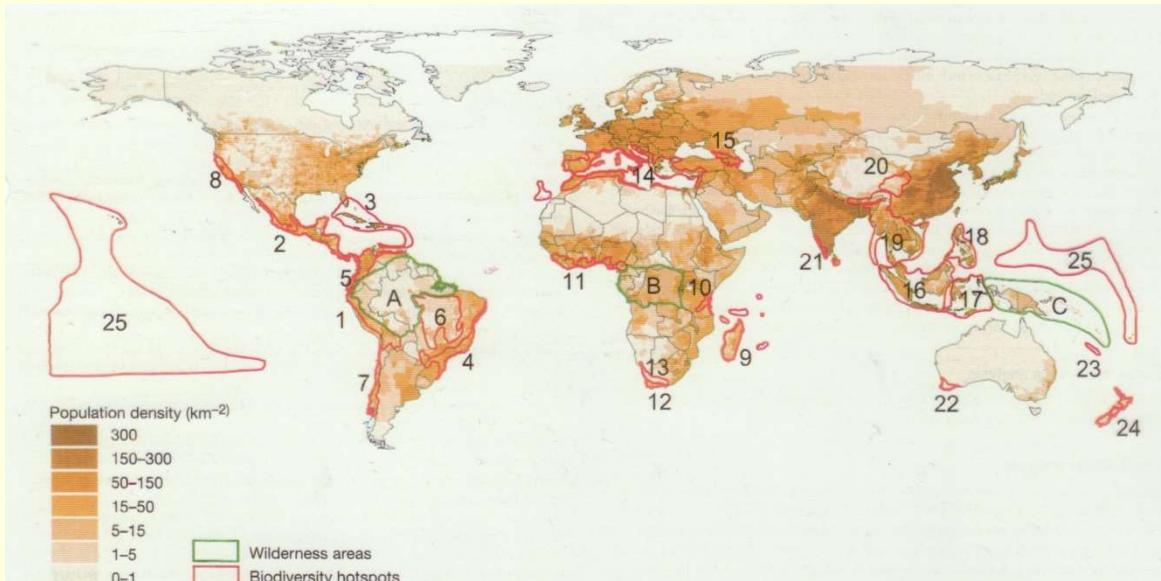

Figure 1 World population density (1995) and the 25 biodiversity hotspots (outlined in red, numbered), and three major tropical wilderness areas (outlined in green, lettered). Hotspots: (1) Tropical Andes; (2) Mesoamerica; (3) Caribbean; (4) Atlantic Forest Region; (5) Chocó-Darién-Western Ecuador; (6) Brazilian Cerrado; (7) Central Chile; (8) California Floristic Province; (9) Madagascar; (10) Eastern Arc Mountains and Coastal Forests of Tanzania and Kenya; (11) West African Forests; (12) Cape Floristic Region; (13) Succulent

Karoo; (14) Mediterranean Basin; (15) Caucasus; (16) Sundaland; (17) Wallacea; (18) Philippines; (19) Indo-Burma; (20) Mountains of South-Central China; (21) Western Ghats and Sri Lanka; (22) Southwest Australia; (23) New Caledonia; (24) New Zealand; and (25) Polynesia and Micronesia. Major tropical wilderness areas: (A) Upper Amazonia and Guyana Shield; (B) Congo River Basin; and (C) New Guinea and Melanesian Islands.

Should artificial biodiversity be protected?

Angermeier:

Native diversity is inherently more valuable over the long term than artificial diversity (e.g. by promoting ecological integrity) and should be the primary focus of conservation efforts

⇒ "conceptions of biodiversity should explicitly exclude artificial diversity"

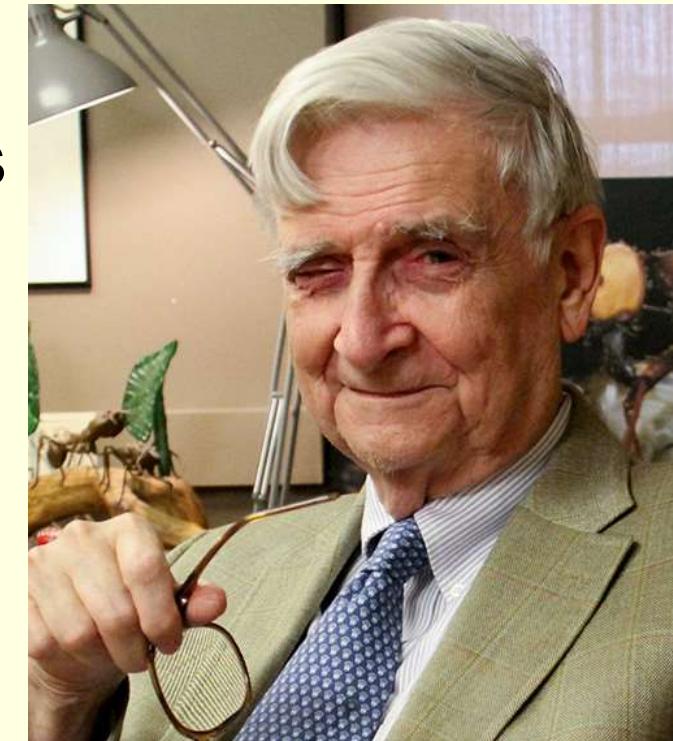
Cf. Conservation of agricultural biodiversity in Finland

Biophilia hypothesis

Edward O. Wilson (1929-2021):

Humans possess an innate tendency to seek connections with nature and other forms of life.

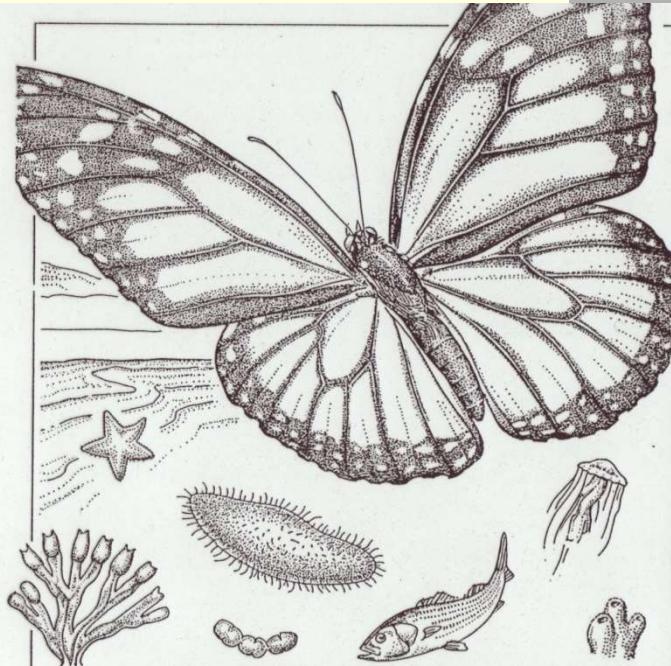
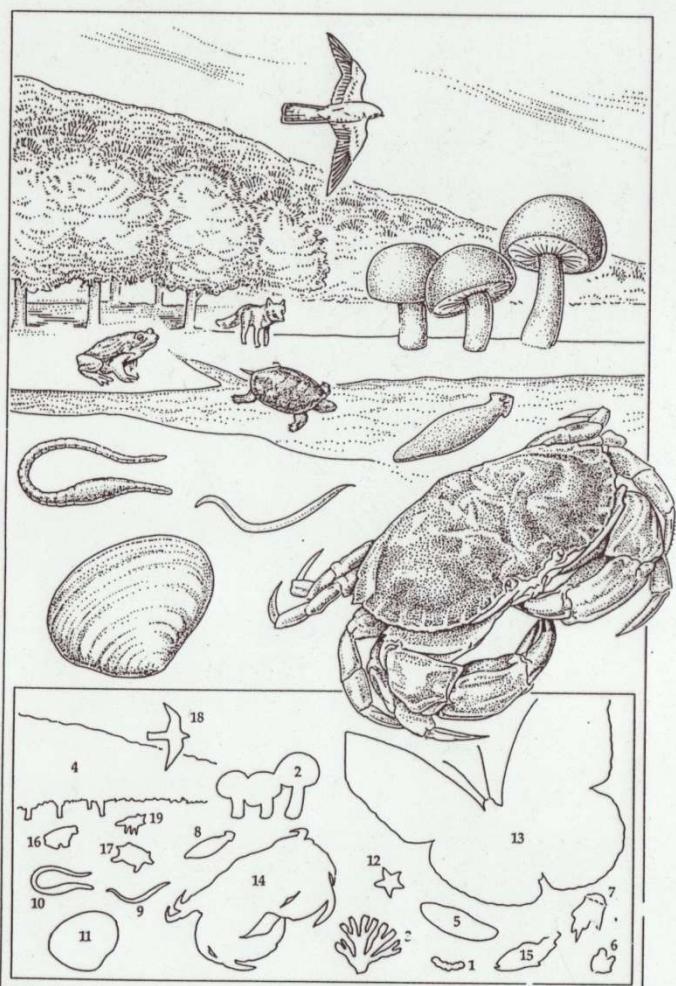
(Photo: Wikipedia)

Status and Conservation

Global species diversity

The species-scape. The size of the representative organism in each group has been made to be roughly proportional to the number of species currently known to science. The code and number of species are given below. Viruses and some minor invertebrate groups have been omitted.

1. Monera (bacteria, cyanobacteria), 4,800
2. Fungi, 69,000
3. Algae, 26,900
4. Higher plants, 248,400
5. Protozoa, 30,800
6. Porifera (sponges), 5,000
7. Cnidaria and Ctenophora (corals, jellyfish, comb jellies, and relatives), 9,000
8. Platyhelminthes (flatworms), 12,200
9. Nematoda (roundworms), 12,000
10. Annelida (earthworms and relatives), 12,000
11. Mollusca (mollusks), 50,000
12. Echinodermata (starfish and relatives), 6,100
13. Insecta, 751,000
14. Noninsectan arthropods (crustaceans, spiders, etc.), 123,400
15. Fishes and lower chordates, 18,800
16. Amphibians, 4,200
17. Reptiles, 6,300
18. Birds, 9,000
19. Mammals, 4,000

(Wilson
1992)

Biodiversity crisis

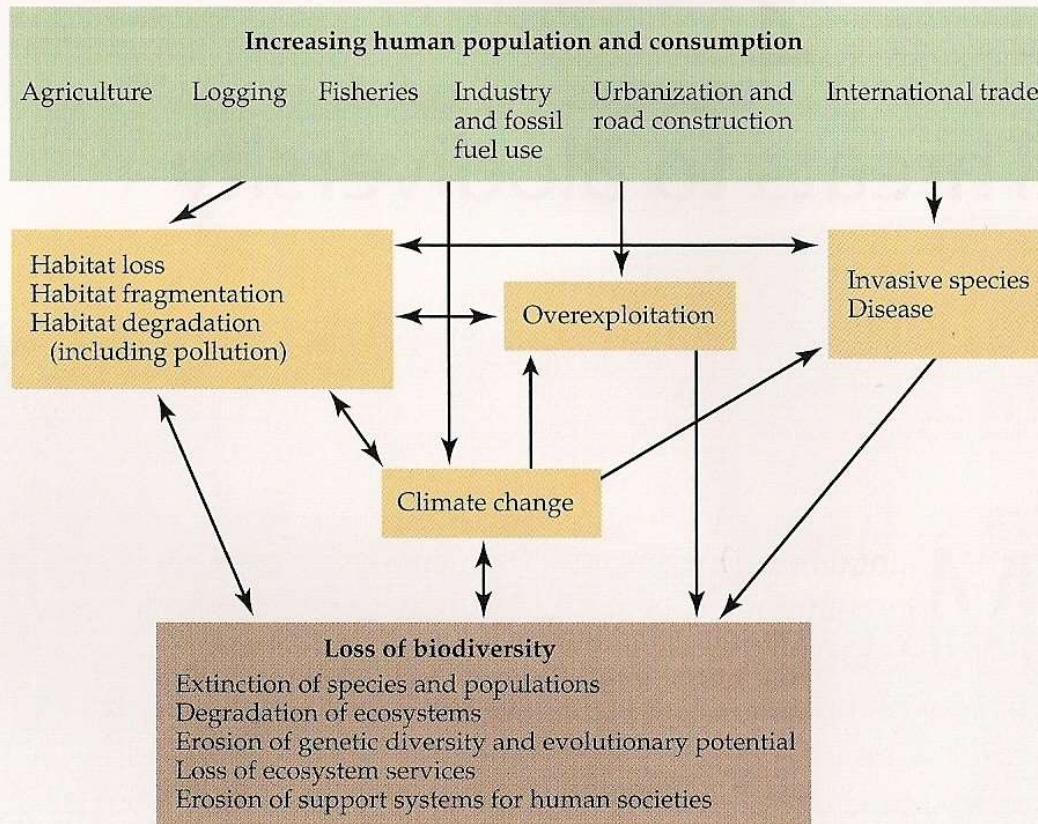

FIGURE 4.1 The major threats to biodiversity (gold boxes) are the result of human activities. These seven factors can interact synergistically to speed up the loss of biodiversity. (After Groom et al. 2006.)

(Primack 2008)

Habitat loss is the main cause of crisis

Table 2.1 *Conversion of natural habitat to agriculture*

	1900 million hectares pa cropland	1980 million hectares pa cropland	% change
Developing			
Sub-S Africa	73	222	+204
Latin America	33	142	+330
South Asia	89	210	+136
China	89	134	+51
South-east Asia	15	55	+267
Developed			
North America	133	203	+53
Europe	145	137	-5
(ex) USSR	147	233	+58

Source: International Institute for Environment and Development and World Resources Institute

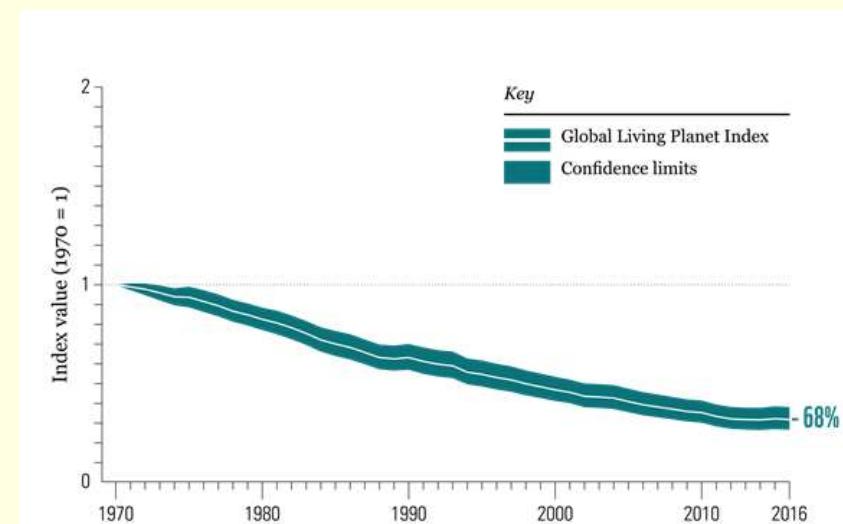
(Pearce & Moran 1994)

Biodiversity crisis

The Living Planet Index

- Based on population trends of vertebrate species from around the world (over 27,000 populations of more than 4,300 mammal, bird, fish, reptile and amphibian species from around the world)

(WWF & ZSL)

Biodiversity Crisis

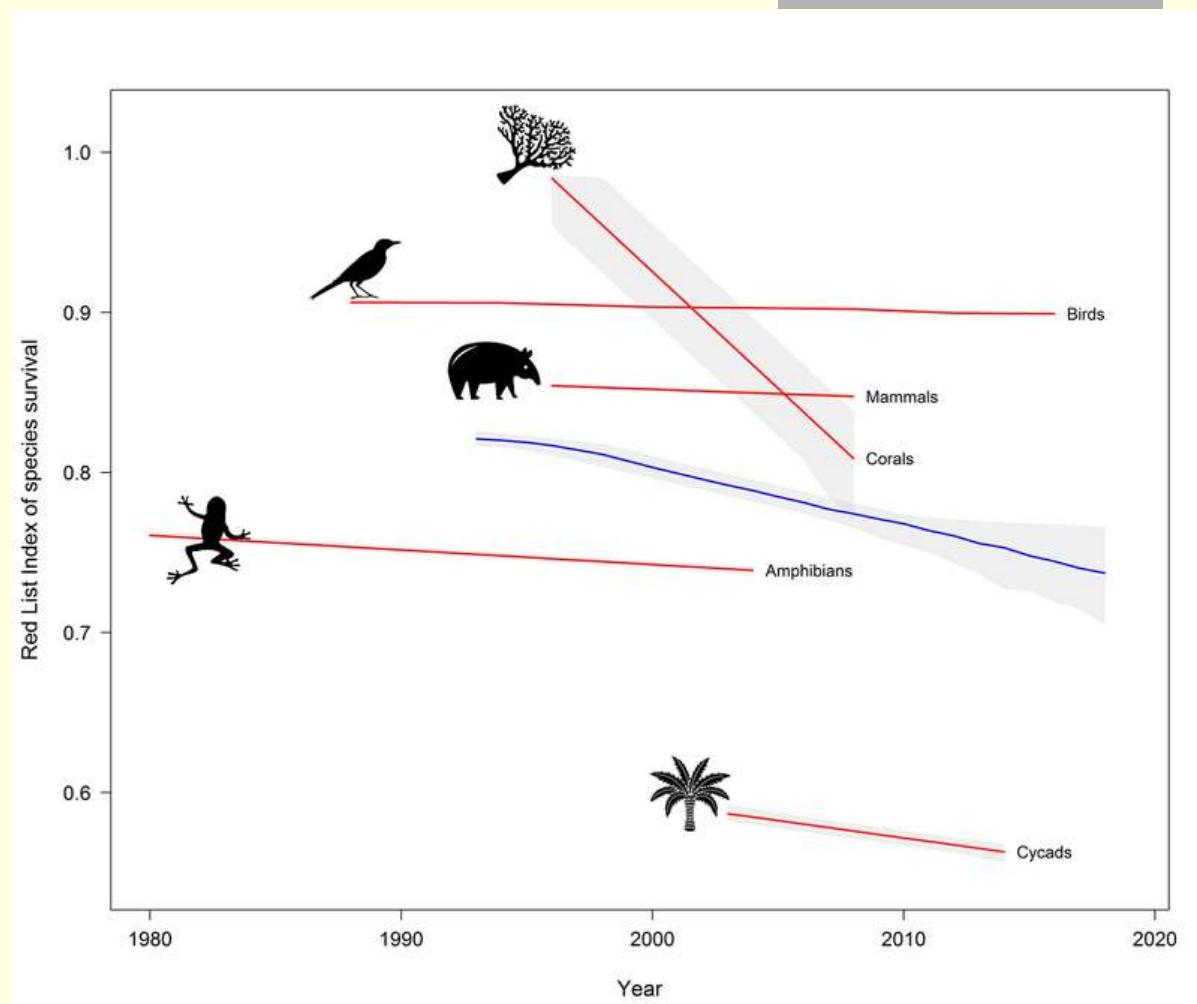
The Red List Index (IUCN)

- Shows trends in the status of groups of species based only on genuine improvements or deteriorations in status of sufficient magnitude to qualify species for listing in more threatened or less threatened Red List Categories.

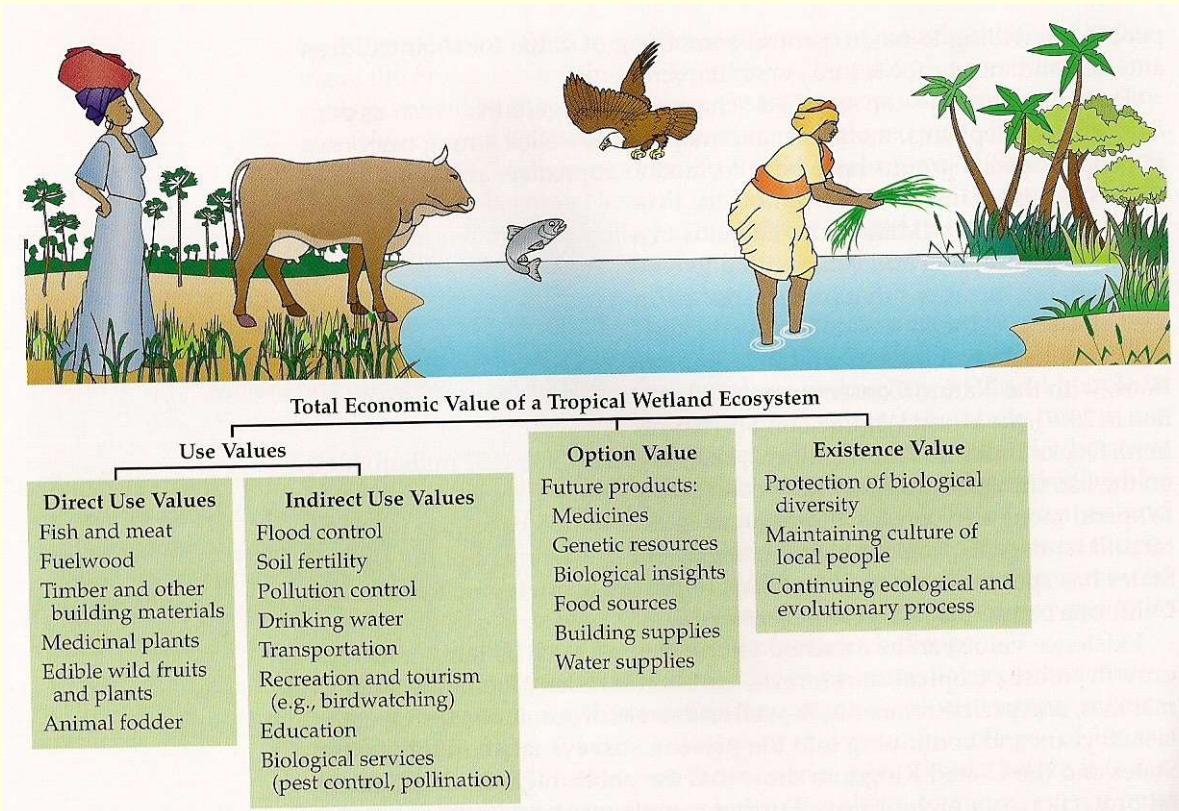
Biodiversity crisis

Red List Index

(IUCN)

Values of biodiversity

(Primack 2008)

Ecosystem services

Provisioning services

- food production, water
- wood and fiber, fuel

Supporting services

- nutrient cycling
- soil formation

Regulating services

- climate regulation
- flood regulation
- water purification

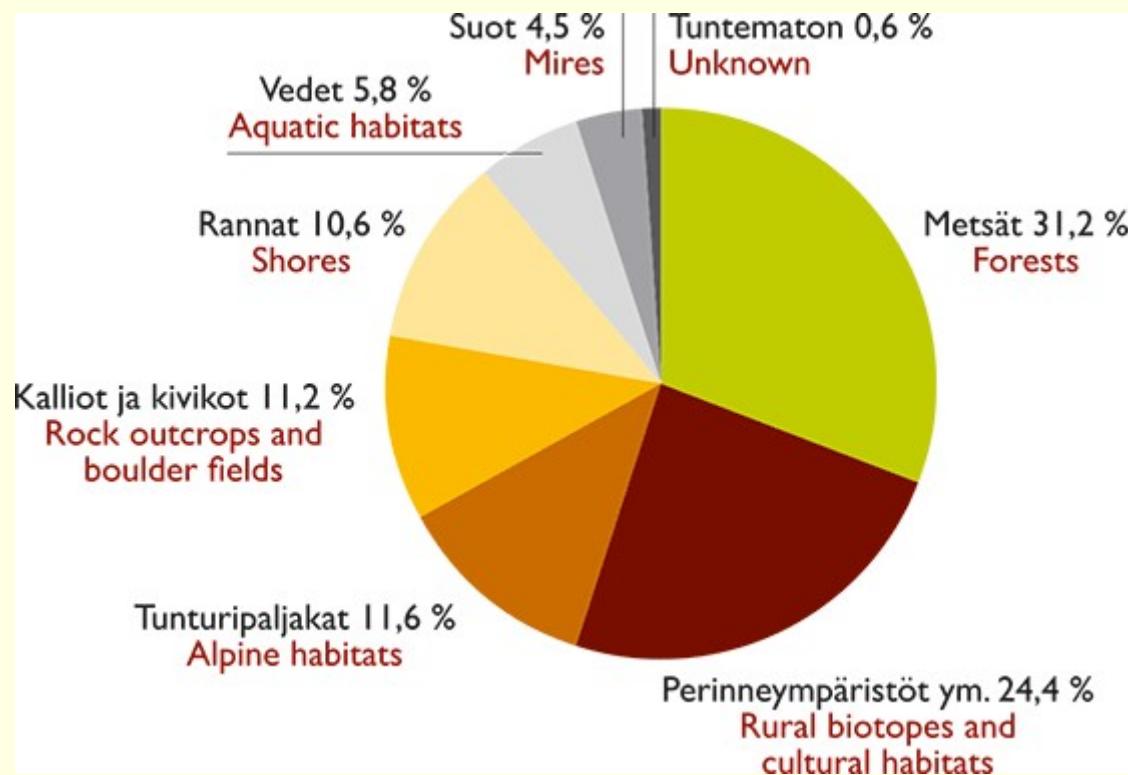
Cultural services

- aesthetic, educational, recreational
and spiritual services

139

Threatened species in Finland 2019

(Tilastokeskus)

What should we do?

Conservation biology has three goals:

- to document the full range of biological diversity on Earth;
- to investigate human impact on species, communities, and ecosystems;
- to develop practical approaches to prevent extinction of species, maintain genetic variation within species, and protect and restore biological communities and their associated ecosystem functions.

(Primack 2008)

Finnish national parks

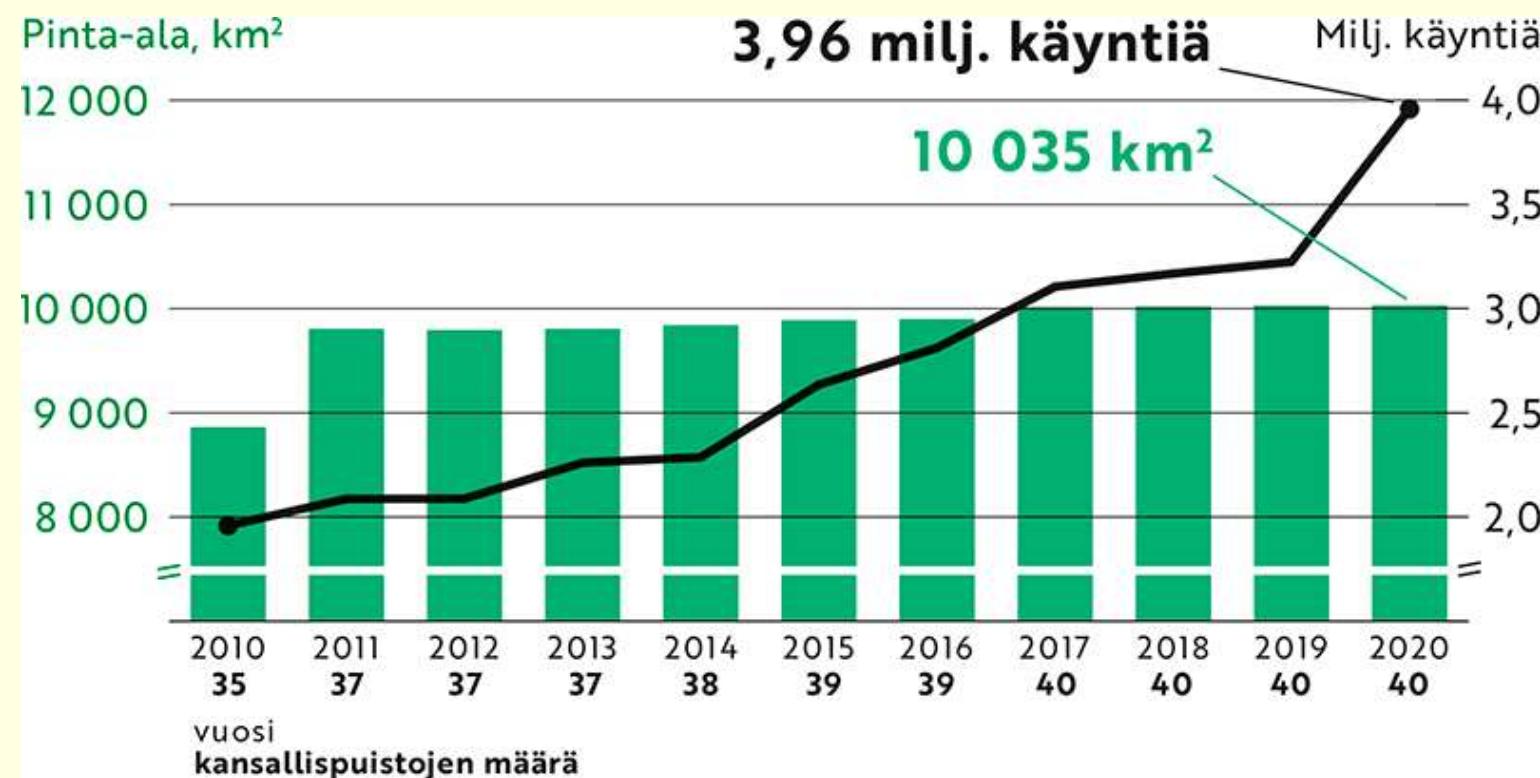
41 parks, 10 144 km²

- Recently established:
 - Hossa (2017)
 - Salla (2022)

(kuva: www.luontoon.fi)

National park visits in Finland

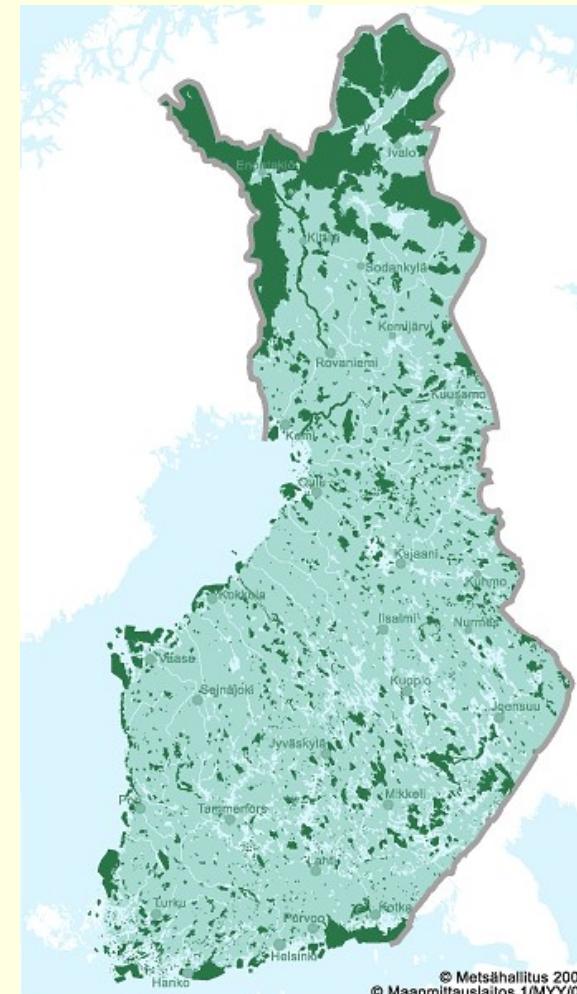
(Metsähallitus)

Natura 2000 areas in Finland

Natura 2000 areas

- total 1 866 areas,
ca. 5 million ha
- established since 1998
- strong criticism

(Fig: Metsähallitus)

Forest restoration

About 1000-1500 hectares of forest are burnt in Finland each year for conservation purposes.

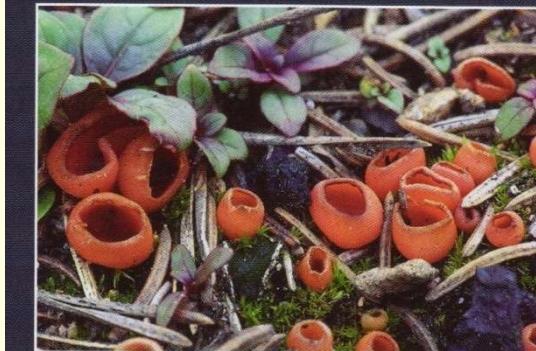
(Photo : Suomen Luonto 5/2008)

Forest restoration

Species that benefit from forest burning:

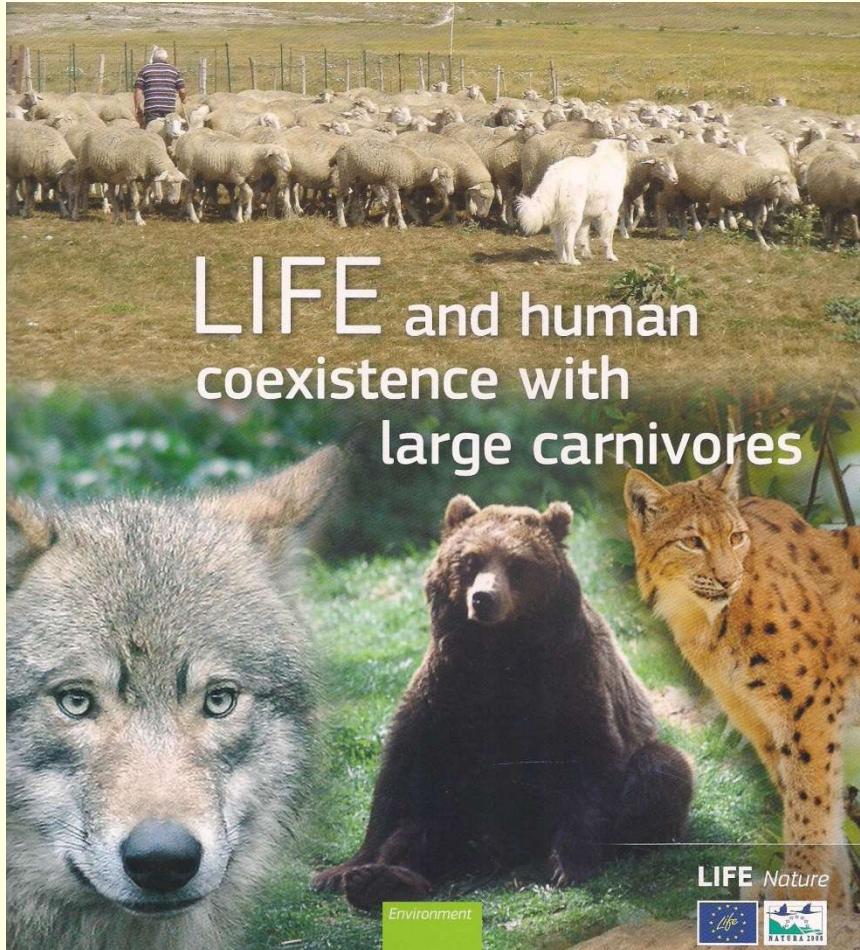

KELTAINEN MALJA. Nuotiomaljakas löytyy usein kaloalueilta mutta myös nuotiopaikoilta.

PUNAINEN MALJA. Miilumaljakas on paloalueiden harvinainen erikoisuus.

Human-carnivore conflicts

Barnacle goose: a new problem species

(Fig: Wikipedia/Yle)

IPBES

*Intergovernmental Science-Policy Platform on
Biodiversity and Ecosystem Services*

- Founded by UN in 2010, launched 2012
- Cf. IPCC
- 132 member countries
- 2019 Report: about 1 million species are facing a risk of extinction in the near future

Conservation NGOs

IUCN, The International Union for Conservation of Nature (1948)

WWF, World Wildlife Fund (1961)

Greenpeace (1971)

(Fig: Wikipedia)

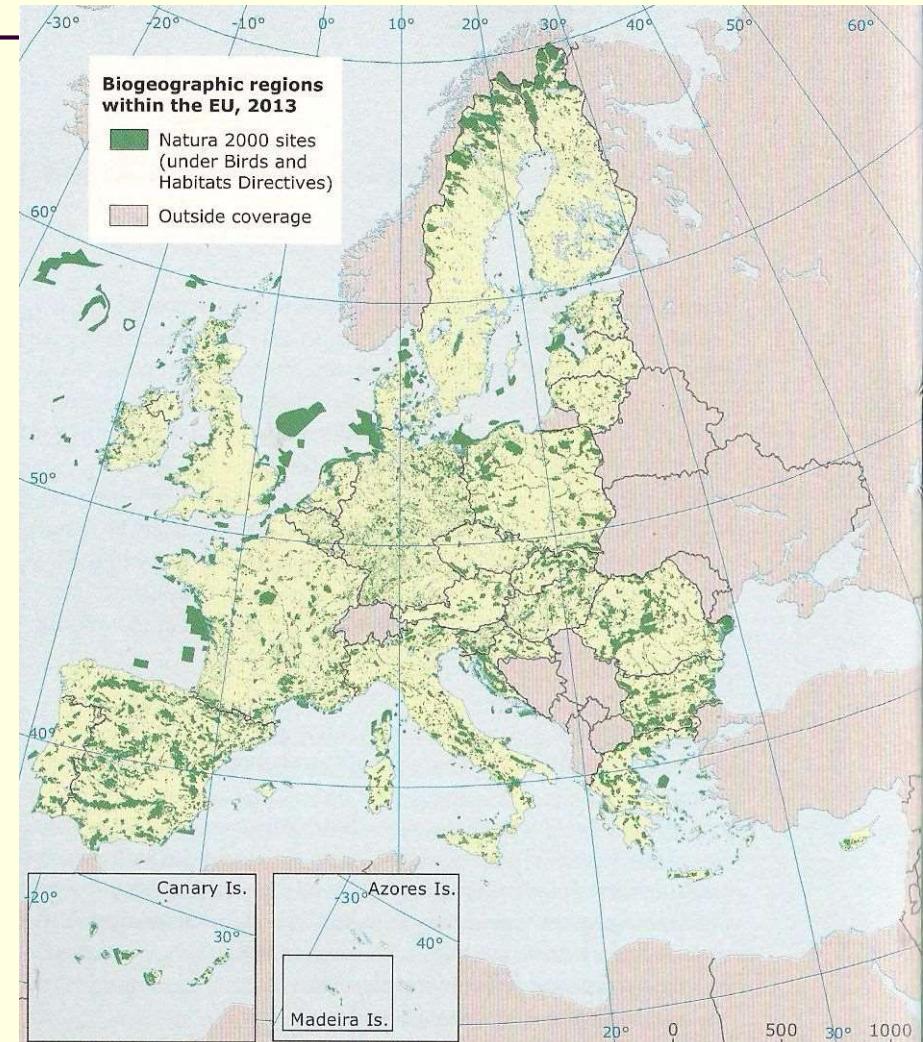

European Union

The EU 2020 Biodiversity Strategy

In 2011 The European Commission adopted an EU-wide Strategy to halt the loss of biodiversity and improve the state of Europe's species, habitats and ecosystems by 2020.

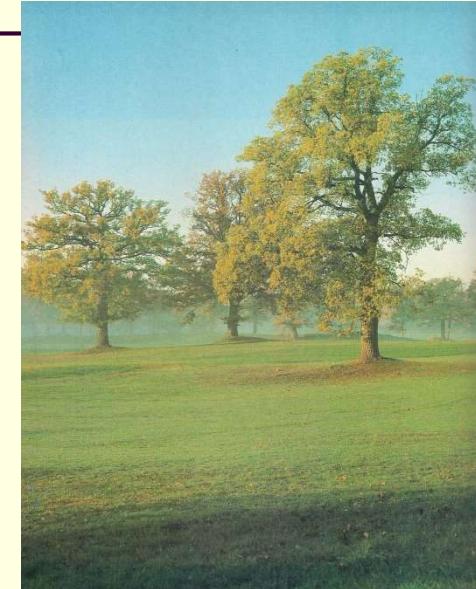
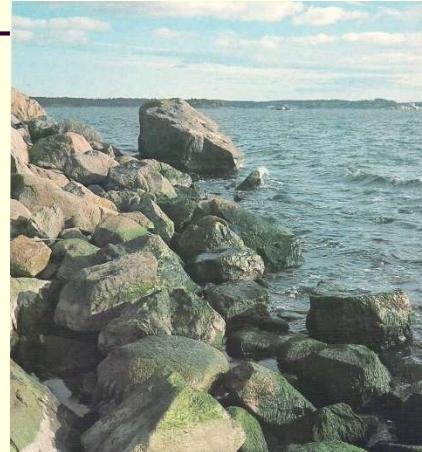
(European Commission 2015)

Case: Biodiversity in Turku

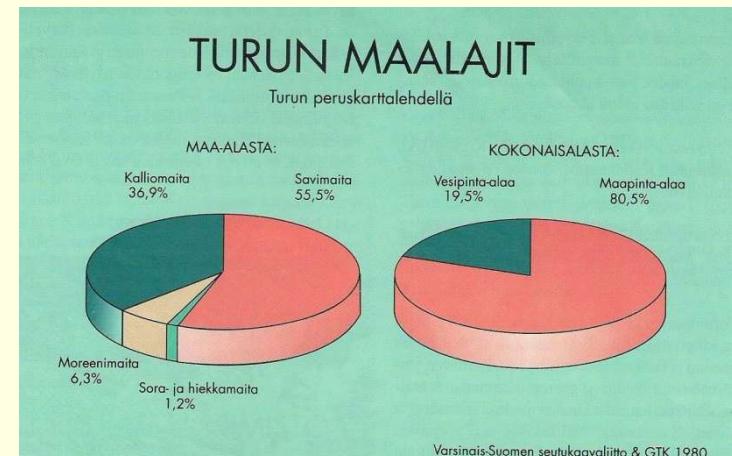
Turku Biological Diversity

Population	195 061
Population density	767,6 as/km ²
Total area	306,36 km ²
Land area	245,67 km ²
Inland waters	3,45 km ²
Marine area	57,24 km ²

In Turku the open marine ecosystem meets the coastal oak forests and northern coniferous taiga forests

(Ruissalo: luontoa ja kulttuuria 1979; Turun kaupunki: Ympäristön tila 1992)

Mushrooms and plants

- Mushrooms (fungi)
 - Both southern and northern species; some species are in Finland only found in Turku
 - Beefsteak fungus:
- Plants
 - 940 species of vascular plants, of which 350 are cultural plants (Turun kaupunki; *Ympäristön tila* 1992)
 - Comprehensive mapping of plant diversity in progress (Jussi Lampinen et al. 2017-). So far 1164 species or species groups have been found (J. Lampinen 22.10.2021).

Local plant surveys

- **Ruissalo:** 558 species (YT 1992) – best known area. 220 alien species on island (J. Lampinen).
- **Nunnavuori:** 218 species or subspecies (Lempiäinen 1985)
- **Iso-Heikkilä:** 225 species (Louna-Korteniemi 2015)
- **Juhannuskukkula:** 276 species (Lampinen ja Koskela 2016)

Fish and lamprey species of Turku

■ Turku marine area

44 species

■ Aurajoki River 39 species

■ 28 native

■ 11 introduces

■ 19 fishing target species

(Juha Kääriä 2000)

Aurajoen kala- ja nahkiaislajisto

Systemaattinen järjestys.

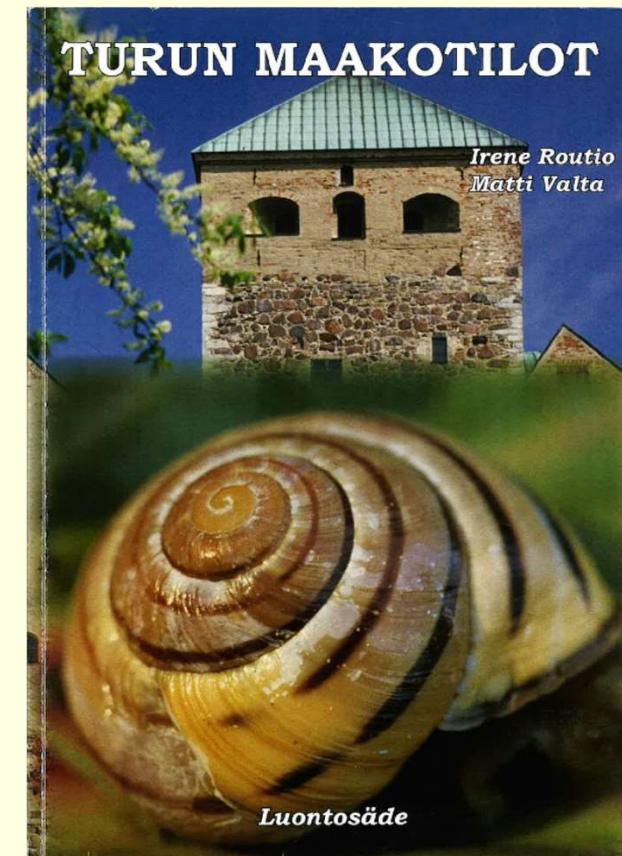
• satunnainen •• säännöllinen ••• runsas

		Esintyminen	Luonnonvarainen	Isotettu	Lisätty joessa	Tavattu kalaporissa joessa	Kalastukseen kohtena joessa	Suurin yksittäjä joessa
1	pikkunahkainen	••	•	•	•	•	•	120 g, 42 cm
2	nahkainen	••	•	•	•	•	•	2,2 kg, 105 cm
3	silakka	••	•	•	•	•	•	13,5 kg
4	ankerias	••	•	•	•	•	•	21,0 kg, 124 cm
5	hauki	•••	•	•	•	•	•	10,2 kg, 104 cm
6	merilohi	•••	•	•	•	•	•	4,4 kg
7	meritaimen	•••	•	•	•	•	•	3,0 kg
8	kirjolohi	•••	•	•	•	•	•	32 cm
9	siika	•••	•	•	•	•	•	30 cm
10	harmaanieriä	•	•	•	•	•	•	2,1 kg
11	puronteriä	•	•	•	•	•	•	1,5 kg
12	harjus	•••	•	•	•	•	•	6,9 kg
13	kuore	•••	•	•	•	•	•	
14	särki	•••	•	•	•	•	•	
15	turpa	•••	•	•	•	•	•	
16	säyne	•••	•	•	•	•	•	
17	mutu	•	•	•	•	•	•	
18	sorva	•	•	•	•	•	•	
19	toutain	•	•	•	•	•	•	
20	suutari	•	•	•	•	•	•	
21	törö	•••	•	•	•	•	•	
22	salakka	•••	•	•	•	•	•	
23	pasuri	•••	•	•	•	•	•	
24	lahna	•••	•	•	•	•	•	
25	vimpa	•••	•	•	•	•	•	
26	miekkasärki	•	•	•	•	•	•	
27	ruutana	•	•	•	•	•	•	
28	karppi	•	•	•	•	•	•	
29	kivennuolainen	•••	•	•	•	•	•	
30	made	••	•	•	•	•	•	
31	kivinilkka	••	•	•	•	•	•	
32	kolmipiikki	••	•	•	•	•	•	
33	kymmenpiikki	••	•	•	•	•	•	
34	kivisimppu	•••	•	•	•	•	•	
35	ahven	•••	•	•	•	•	•	
36	kuha	•••	•	•	•	•	•	
37	kiiski	••	•	•	•	•	•	
38	hietatokko	••	•	•	•	•	•	

Turku land snails

47 species

- the only introduced species
is the Roman snail
(Helix pomatia)

Invasive species: Estuarine mud crab

- First observation in Finland: Naantali harbour 2009
- Originally a North American species
- Now very common in coastal areas
- Benefits from climate change (T. Forsström)

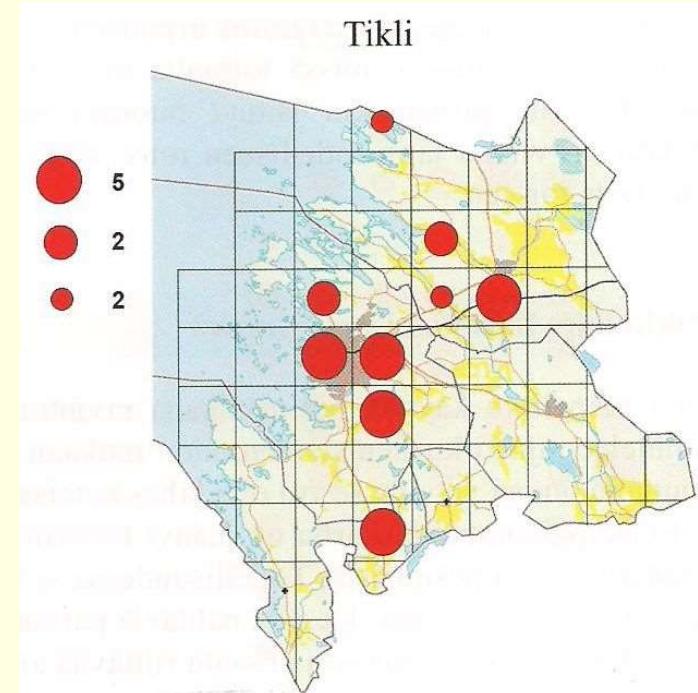
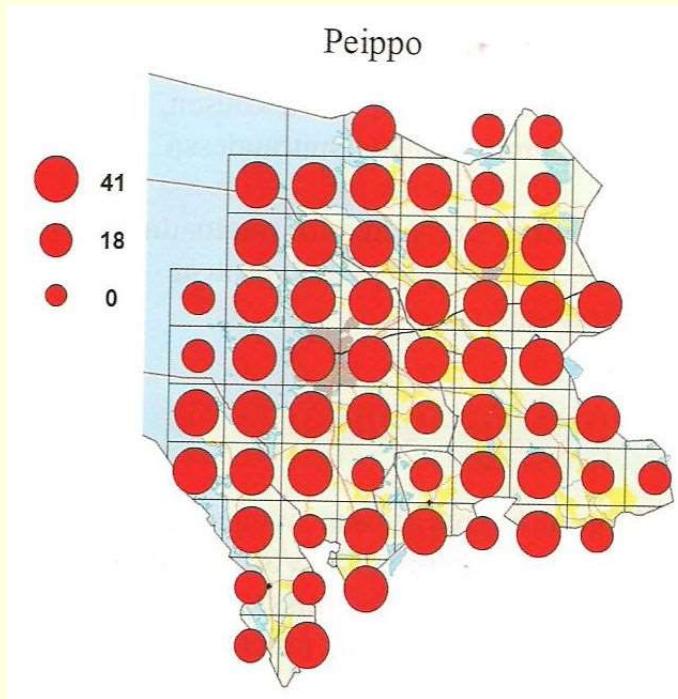

(Fig: Wikipedia)

Birds of Turku

- About 140 regular nesting species (Kunttu ja Laine 2002)
- Ruissalo 2010: 87 nesting species (Laine ja Lehikoinen 2013)
- Turku built-up area in the late 1980s: 59 nesting species (Vuorisalo ja Tiainen 1993)

Generalist vs. urban species

(Vasko et al. 2006)

New bird species

Woodpigeon

Tree sparrow

Hawfinch

Barnacle goose

(kuvat: Wikipedia)

Mammal species of Turku

- 52 species observed
 - Regular 38 species
 - Visitors 10
 - Extinct 4
- More than half (52 %) are small mammals (insectivores, rodents or bats)

(Tiedot: Lappalainen ja Vuorisalo 1996; Ari Karhilahti, Emma Kosonen, Thomas Lilley, Ville Vaurola)

Brown hares invade Turku

- A killed specimen was for sale in Turku market place 1893/1894
- Shot in Muurila 1919
- 1922-1923 rapid increase in local population

(Fig: *Suomen Luonto*)

Urban foxes

"Kettu putkassa. Yöllä eilistää vastaan tuli kettu Turun poliisikamarin pihalle, jossa poliisit ottiivat sen kiinni sekä pistiwät putkaan, missä sitä hellästi pidettiin ja ruokittiin. Kettu, joka näkyi olleen kesy, wiihtyi siellä hyvin."

Uusi Aura 28.9.1902

(kuva: Sam Hobson, Wikipedia)

Extinct mammals of Turku

(Figs: Wikipedia)

City bears

(*Iltasanomat* 22 July 1997, *Helsingin Sanomat* 9 June 2013)

Seals in Aurajoki River

- Both ringed and grey seals have been observed in Aurajoki River

(Fig: WWF)

Factors affecting urban biodiversity

- Urban land-use
- Habitat diversity

Factors affecting urban biodiversity

- Physical and chemical environment
 - climate change, noise, pollutants
- Species interactions

(kuvat: Wikipedia)

Factors affecting urban biodiversity

- Human activity
 - land-use patterns
 - persecution or active support of species (winter feeding)

(Fig: BirdLife Suomi)

Nature protection

Turku suojelee kahdeksan aluetta

Turun ja Porin lääninhallitus on rauhoittanut Turun kaupungin hakemuksesta kahdeksan kohdetta suojelealueiksi. Niiden yhteinen pinta-ala on 214 hehtaaria.

Ruissalon luonnonsuojelualueen, Ruissalon Marjaniemen, Katarianlaakson, Pomponrahkan, Nunnavuoren, Friskalanlahden, Hirvensalon Toijaisteen lehdon ja Kulhon niityalueiden suojelemisen tarpeellisuudesta Turku on päättänyt sulassa sovussa.

Alueista viisi on valtakunnallisesti arvokkaita ja tunnettuja tammilehtoalueita.

Turun kaupunki haki lääninhallitukselta myös Vaarniemen lehtoalueen rauhoitusta, mutta asian käsittely vaati vielä Kaarinan kunnanvaltuiston lausuntoa.

Maanantaina Turun vieraan ollut ympäristöministeri Matti Ahde piti lääninhallituksen uunituoreetta suojelepäätöstä valtakunnallisesti todella merkittävään.

Ministeri Ahteen mielestä luonnonsuojelijat ansaitsevat sulan hattunsa. Erikoisesti hän oli iloinen siitä, että kaukunki pystyi aikoinaan päättämään asiasta riitelemättä.

Myös maa- ja metsätalous-

ministeriö on lausunnoissaan todennut Turun osoittanean kulttuuritahtoa, joka sopii esimerkiksi kaikille maamme kunnille.

Kiitokset kaupungin päättäjät saivat myös Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiirin puheenjohtajalta Hans Nordstömiltä. Mielty painoi kuitenkin Marjaniemen kohdalla, sillä tästä lintujen suosimaa pesimisalueita uhkaa sataman laajennus.

Antitalosta tulossa päätös

Opetusministeriö on ministeri Ahteen mukaan tuomasseen esityksen Antitalosta valtioneuvoston käsitteilyyn lähiaikoina.

— Viimeksi tänä aamuna ministeriössä on neuvoteltu siitä, miten ratkaisu toteuttaan siten, että rakennusten suojeelu ja liiketoiminta voitaisiin järkevästi nivoa yhteen, Ahde totei.

Neuvottelujen kulku ja sisältö olivat vielä maanantai-

na iltapäivällä epäselviä.

Tuoreen ympäristöministerin mukaan suojelelliset näkökohdat otetaan tulevin vuosina paremmin huomioon kuin tähän saakka. Ahde lupasi suunnan muuttuvan myös uuden rakentamisessa. — Tulevaisuudessa ei enää tehdä mammutilähiötä ja painopiste siirtyy täydennysrakentamiseen. Lisäksi yhä enemmän voimavarajo vaatii vanhan korjaamisen.

Kokonaiskuva rakennussuojelullisesti merkittävistä kohteista ministeri Ahtelle tarjottiin kiertoajelun aikana. Virkamiehet vakuuttivat Turun taudin kuuluvan historialliseen.

Myönteistä kuvaan sopivuudestaan himmensi ainoastaan ns. Leninin tontti, jonka rakentamisesta kaupungissa todennäköisesti keskustellaan vielä pitkään ja harhaasti.

Tornitalojen tuloon suojeleukondeen kylkeen ei ministeri Ahde halunnut ottaa vielä tässä vaiheessa kantaa.

Urban wildlife is threatened by

Complementary building in urban areas

Traffic & traffic areas

Fear of zoonoses

"Manicure effect": excessive management of
urban parks

Thank you!

Tuomiokirkko kuvattuna Ryssänmäeltä (nyk. Yliopistonmäeltä), etualalla tulliaita. Aita syntyi 1624, jolloin "pikkutulli" oli otettu käyttöön. Valok. Hjalmar Renvall 1913–1914. TMV.

